

LATVIJAS REPUBLIKA
PRIEKULES NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr. 90000031601, adrese Saules iela 1, Priekule, Priekules novads, LV-3434, tālr. 63461006
e-pasts: dome@priekulesnovads.lv

Dokumenta datums ir tā
elektroniskās parakstīšanas laiks
Nr. 2

**Priekules novada pašvaldības grāmatvedības uzskaites
pamatprincipu apraksts**

Priekulē

*Izdots saskaņā ar 19.09.2018 MK noteikumu
Nr.344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība"
109. un 110. punktu*

**I. Grāmatvedības uzskaites politika, novērtēšana metodes un uzskaites
principi**

Grāmatvedības uzskaites politika - konkrētu principu, paņēmieni un metožu kopums, ko pielieto konkrētu darījumu uzskaitē un pārskatu sagatavošanai. Iestādē lieto vienas un tās pašas uzskaites politikas, lai nodrošinātu dažādu periodu atskaišu salīdzināmību.

Izmaiņas grāmatvedības uzskaites pamatprincipos nozīmē, ka darījumus uzskaita pēc citiem principiem. Gadījumā, ja iestādei parādījušies jauni darījumi un attiecīgi tiek pielietoti arī jauni uzskaites principi, to nevar uzskatīt par izmaiņu grāmatvedības uzskaites kārtībā. Izmaiņas grāmatvedības uzskaites politikā pieļaujamas tikai tad, ja to prasa likumdošanas normas, vai tad, ja mainītās politikas pielietošana uzrādīs patiesāk un precīzāk iestādes finanšu stāvokli.

Gada pārskata posteņi novērtēti atbilstoši šādiem novērtēšanas principiem:

1. Pieņemts, ka iestāde darbosies arī turpmāk.
2. Izmantotas tās pašas novērtēšanas metodes, kas izmantotas iepriekšējā gadā.
3. Posteņu novērtēšana veikta ar pienācīgu piesardzību, t.i.:
 - pārskatā iekļauti tikai līdz bilances sastādīšanas dienai iegūtie ieņēmumi un izdevumi;

- ņemtas vērā visas paredzamās riska summas un zaudējumi, kas radušies pārskata gadā, vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tie kļuvuši zināmi laika posmā starp bilances datumu un pārskata sastādīšanas dienu;
 - aprēķinātas un ņemtas vērā visas vērtību samazināšanās un nolietojuma summas, neatkarīgi no tā, vai pārskats tiek noslēgts ar peļņu vai zaudējumiem;
 - ņemti vērā ar pārskata gadu saistītie ieņēmumi un izmaksas neatkarīgi no maksājuma datuma un rēķina saņemšanas vai izrakstīšanas datuma. Izmaksas saskaņotas ar ieņēmumiem pārskata periodā. Ieņēmumus un izdevumus atzīst un uzskaita, pamatojoties uz uzkrāšanas principu;
 - aktīva un pasīva posteņu sastāvdaļas novērtētas atsevišķi.
4. Pārskata perioda sākuma bilance sakrīt ar iepriekšējā gada slēguma bilanci.
 5. Darījumi atspoguļoti, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis juridisko formu.
 6. Atkāpes no grāmatvedības principiem paskaidrotas pielikumā, norādot, kā tās ietekmē līdzekļus un saistības, finansiālo stāvokli un finanšu rezultātus.

II. Grāmatvedības aplēses

Grāmatvedības aplēses - pieņēmumi, ko veic, pamatojoties uz pieejamo informāciju. Tas attiecas uz uzkrājumiem, debitoru parādiem, aktīvu lietderīgās kalpošanas laika noteikšanu, uzkrājumu izmaksu noteikšanu, tiesas prāvu izmaksu aplēsēm. Aplēses paredz veikt aprēķinus un izdarīt pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un pasīvu novērtējumu uz finanšu pārskatu sastādīšanas dienu, kā arī konkrētajā pārskata periodā uzrādītos ieņēmumus un izdevumus. Pamatotu aplēšu pielietošana ir būtiska pārskatu sastādīšanas sastāvdaļa un neapdraud to ticamību.

Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs rodas, ja mainās apstākļi, pēc kuriem noteikta aplēse, kā arī, iegūstot jaunu informāciju, uzkrājot lielāku pieredzi vai veicot turpmākas attīstības pasākumus.

Gadījumā, ja nav iespējams noteikt, vai izmaiņa ir grāmatvedības politikā vai grāmatvedības aplēsēs, izmaiņu uzskata par grāmatvedības aplēses maiņu un attiecīgi paskaidro.

Grāmatvedības aplēses maiņu uzskaita pārskata periodā, ja izmaiņa attiecas tikai uz pārskata periodu, vai pārskata periodā un nākamajos periodos, ja izmaiņa attiecas arī uz nākamajiem periodiem.

Izmaiņas grāmato tajos pašos ieņēmumu un izdevumu kontos, kur sākotnēji uzskaitīja aplēses. Nav nepieciešami atsevišķi uzskaites konti.

Tādas izmaiņas grāmatvedības aplēsēs, kam ir būtiska ietekme uz iestādes pārskata perioda ieņēmumu un izdevumu pārskatu, atsevišķi paskaidro pārskatu pielikumā, norādot summu, kas attiecas uz aplēses maiņu.

Budžeta iestādē tiek izmantotas aplēses šādos posteņos:

- nemateriālo ieguldījumu amortizācija;

- pamatlīdzekļu nolietojums;
- uzkrājumi aktīviem;
- uzkrājumi paredzamajām saistībām (tiesvedības);
- uzkrātās saistības par darbinieku neizmantoto atvaļinājumu, papildatvaļinājumu izmaksām, kā arī darbinieku paredzamās izmaksas.

Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs 2020. gadā nav notikušas.

Visi darījumi ārvalstu valūtās tiek pārvērtēti euro pēc Eiropas Centrālās bankas publicētā euro atsauces kursa. Izmantojamais ārvalstu valūtas kurss ir Eiropas Centrālās bankas publicētais *euro* atsauces kurss, bet, ja konkrētai ārvalstu valūtai nav Eiropas Centrālās bankas publicētā *euro* atsauces kursa, izmanto pasaules finanšu tirgus atzīta finanšu informācijas sniedzēja periodiskajā izdevumā vai tā tīmekļa vietnē publicēto valūtas tirgus kursu attiecībā pret *euro*.

Priekules novada pašvaldībai nav atzīti ieņēmumi vai izdevumi, kas būtu radušies no norēķiniem citās valūtās.

III. Konsolidācijas pamatprincipi

Pašvaldībā grāmatvedības uzskaitē ir centralizēta. Grāmatvedības finanšu pārskatu sagatavo pašvaldības finanšu nodaļa, saskaņā ar pārskatu sagatavošanas politikā norādītajiem pamatprincipiem. Pašvaldības iestāžu grāmatvedību kārtējo finanšu nodaļa, kas atrodas pašvaldības administrācijas ēkā, pielietojot vienotu grāmatvedības uzskaites kārtību, kura izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas prasībām un Priekules novada pašvaldības apstiprināto grāmatvedības vienoto kontu plānu.

IV. Ilgtermiņa ieguldījumi

1.1. Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālos ieguldījumus uzskaita, pamatojoties uz Ministra Kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumiem Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs" un Priekules novada pašvaldības vienoto grāmatvedības uzskaites kārtību. Nemateriālos ieguldījumus atzīst tikai tad, ja tie atbilst nemateriālo ieguldījumu definīcijai, ir droši ticams, ka pašvaldība nākotnē saņems ekonomiskos labumus no šī aktīva un tā patieso vērtību var ticami novērtēt.

Nemateriālos ieguldījumus sākotnēji atzīst to iegādes vērtībā neatkarīgi no aktīva vienas vienības vērtības. Iegādes vērtība ir samaksātā nauda, tās ekvivalenti vai cita veida atlīdzība, kurai pieskaitītas visas izmaksas, kas tieši attiecas uz ilgtermiņa ieguldījumu iegādi. Bilancē nemateriālos ieguldījumus norāda uzskaites atlikušajā vērtībā.

Nosakot nemateriālo ieguldījumu lietderīgās lietošanas laiku, kurā iestāde paredz to izmantot, izvērtē, vai nemateriālā ieguldījuma lietderīgās lietošanas laiks ir noteikts vai nenoteikts. Nemateriālo ieguldījumu paredzamos lietderīgās lietošanas laikus nosaka atbilstoši lietošanas tiesībās, līgumos vai citos tiesību saņemšanas apliecināšos dokumentos noteiktajiem laika periodiem. Nemateriālo ieguldījumu ar nenoteiktu lietderīgās lietošanas laiku neamortizē.

Iestādēs ilgtermiņa ieguldījumus novērtē apstiprināta komisija, ja nepieciešams, pieaicinot attiecīgās jomas speciālistus. Komisija vai minētie speciālisti, izmantojot vispārārtītas vērtēšanas metodes, novērtē ieguldījumu iekļaujot bilancē līdz šim neuzskaitītu esošo nemateriālo ieguldījumu vai iekļaujot bilancē bez atlīdzības saņemtu nemateriālo ieguldījumu.

Iegādāto nemateriālo ieguldījumu sastāvs ir dokumentāri jāpamato, un iegādes izdevumus nedrīkst norakstīt izmaksās tūlīt pēc to iegādes. Nemateriālam ieguldījumam ir jābūt identificējamam. Aktīvs atbilst identificējamības kritērijam, ja tas ir nošķirams vai atdalāms no iestādes, vai radies no līguma vai citām juridiskām tiesībām.

Aktīvu vērtības samazinājuma izvērtējums nemateriālajiem ieguldījumiem tiek veikts saskaņā ar Ministra Kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumu nr. 87 “Grāmatvedības uzskaitē budžeta iestādēs” 116. punktu.

Iestādes vadītāja apstiprināta komisija, ja nepieciešams, pieaicinot attiecīgās jomas speciālistus, nosaka nemateriālā ieguldījuma patieso vērtību, atskaitot atsavināšanas izmaksas, un lietošanas vērtību:

- ja nemateriālā ieguldījuma patiesā vērtība, atskaitot atsavināšanas izmaksas, pārsniedz nemateriālā ieguldījuma uzskaites (atlikušo) vērtību, nemateriālā ieguldījuma lietošanas vērtību neaprēķina un ilgtermiņa ieguldījuma vērtības samazinājumu neveic;
- ja nemateriālā ieguldījuma patiesā vērtība, atskaitot atsavināšanas izmaksas, ir mazāka par nemateriālā ieguldījuma uzskaites (atlikušo) vērtību, nosaka lietošanas vērtību. Tad uzskaites vērtība ir jāsamazina līdz aktīva atgūstamajai vērtībai. Samazinājums ir aktīva izmaksas, kuras uzreiz ir jāiekļauj ieņēmumu un izdevumu pārskatā.

1.2. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir aktīvi, kuru paredzētais lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par vienu gadu un sākotnējā vērtība ir 500 *euro* un vairāk, un tie funkcionē patstāvīgi. Pamatlīdzekļi tiek iegrāmatoti iegādes vērtībā kopā ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk -PVN). Bilancē pamatlīdzekļi atspoguļoti atlikušajā vērtībā.

Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām iestāde ir uzskaitījusi zemesgrāmatā reģistrētās un tai piekritošās zemes. Piekritošās zemes uzskaitītas atbilstoši to kadastrālajai vērtībai.

Pamatlīdzekļi iestādes bilancē tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, ko veido samaksātā nauda, tās ekvivalenti vai cita veida atlīdzība, kurai pieskaitītas visas izmaksas, kas tieši attiecas uz iegādes darījumu.

Pamatlīdzekļu sastāvā ir:

- Zeme un būves;
- Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas;
- Pārējie pamatlīdzekļi;
- Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība;

- Turējumā nodotie valsts un pašvaldību nekustamie īpašumi;
- Bioloģiskie un pazemes aktīvi;
- Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem.

Mežaudzes tiek uzskaitītas un inventarizētas reizi 20 gados atbilstoši Meža likuma nosacījumiem un Ministra Kabineta 2016. gada 21. jūnija noteikumiem Nr. 384 “Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi” un Ministra Kabineta 2009. gada 25. jūnija Nr. 647 “Mežaudzes novērtēšanas kārtība”.

Iestādē katra pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz pamatlīdzekļu (arī atsavināšanai paredzēto aktīvu apgrozāmo līdzekļu sastāvā) vērtības būtisku samazinājumu saskaņā Ministra Kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumiem Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” 116. punktu.

Ja ilgtermiņa ieguldījuma atgūstamā vērtība bilances datumā ir zemāka par tā uzskaites (atlikušo) vērtību un vērtības samazinājums, ko nosaka kā uzskaites vērtības un atgūstamās vērtības starpību, ir paredzēts ilgāks par gadu un ir būtisks, pašvaldība pamatlīdzekli novērtē atbilstoši zemākajai vērtībai. Ja atgūstamo vērtību nav iespējams noteikt, aktīva vērtības samazinājumu nenosaka.

Par būtisku samazinājumu tiek noteikti 10% no objekta uzskaites vērtības.

Pamatlīdzekļu nolietojums ir summa, kuru pamatlīdzekļa vērtības dzēšanai pakāpeniski iekļauj iestādes faktiskajās izmaksās pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laikā. Pamatlīdzekļu nolietojuma normas pielieto saskaņā ar Ministra Kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumiem Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” 2. pielikumu.

Aprēķinot pamatlīdzekļu nolietojumu, pašvaldība savā grāmatvedības uzskaitē pielieto lineāro metodi un aprēķina nolietojumu vienmērīgi pa pārskata periodiem reizi gadā. Nolietojuma summu aprēķina eiro un centos. Pamatlīdzekļu nolietojumu sāk aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc pamatlīdzekļa nodošanas ekspluatācijā un beidz aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc pamatlīdzekļa ekspluatācijas izbeigšanas vai izslēgšanas no uzskaites. Nolietojumu turpina rēķināt arī remontu un rekonstrukcijas laikā.

Pieņemot uzskaitē lietotu pamatlīdzekli, iestādes izveidota komisija, nepieciešamības gadījumā pieaicinot attiecīgās jomas speciālistu, nosaka pamatlīdzekļa tehnisko stāvokli, paredzamo lietošanas laiku un nolietojuma normas atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Pieņemot uzskaitē lietotu pamatlīdzekli, kuram nav zināma vērtība, pieaicinātie speciālisti, vai ar iestādes vadītāja rīkojumu apstiprināta komisija novērtē pamatlīdzekli, izmantojot vispārārtzītas vērtēšanas metodes un nosaka tā lietošanas vērtību.

Iekļaujot bilancē līdz šim neuzskaitītu vai ziedojumu un dāvinājumu veidā saņemtu pamatlīdzekli, zemju un ēku vērtības noteikšanai var izmantot to kadastrālo vērtību, bet mežaudzēm - Meža valsts reģistra datus.

Ja ir veikta pamatlīdzekļu rekonstrukcija, uzlabošana vai atjaunošana, pēc kuras nemainās pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laiks, nolietojumu aprēķina atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā. Ja pēc pamatlīdzekļu rekonstrukcijas, uzlabošanas vai atjaunošanas būtiski mainās pamatlīdzekļa lietderīgās lietošanas laiks, pamatlīdzekļa atlikušo lietderīgās lietošanas laiku pārskata, attiecīgi koriģējot nolietojuma aprēķinu kārtējam periodam un nākamajiem periodiem.

Bilancēs iekļautajiem pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem ieguldījumiem ar neierobežotu lietošanas laiku - zemei, bioloģiskajiem aktīviem, kultūras un dabas pieminekļiem, bibliotēku fondiem, kultūras un mākslas priekšmetiem un to izstrādājumiem un citām kultūrvēsturiskajām vērtībām, nolietojumu neaprēķina.

Ja pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība ir pilnīgi norakstīta kā nolietojums, bet pamatlīdzekli turpina lietot, nolietojuma aprēķināšanu pārtrauc, bet pamatlīdzekli saglabā uzskaitē.

Atsavināšanai paredzētos pamatlīdzekļus līdz to atsavināšanai uzskaita apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā vērtībā. Tos uzskaita kā atsavināšanai paredzētus, ja tie pašreizējā stāvoklī ir pieejami tūlītējai atsavināšanai un pakļauti normatīvajos aktos noteiktajiem atsavināšanas nosacījumiem un to atsavināšana ir ticama (pamatota ar normatīvo aktu vai iestādes vadības lēmumu, uzsākts atsavināšanas process un ir pārlicība par tā pabeigšanu gada laikā no šī procesa uzsākšanas dienas).

Katra pārskata perioda beigās pārbauda, vai nav samazinājusies aktīva vērtība. Atsavināšanai paredzētos aktīvus gada beigās apgrozāmo līdzekļu sastāvā novērtē atbilstoši to zemākajai vērtībai, uzskaites (atlikušo) vērtību salīdzinot ar patieso vērtību (atskaitot atsavināšanas izmaksas).

Pašvaldības īpašumā un valdījumā esošus valsts un pašvaldību īpašumus, nododot turējumā pašvaldības kapitālsabiedrībām, uzskaita atsevišķos kontos pamatlīdzekļu sastāvā ar to sākotnējo vērtību un uzkrāto nolietojumu.

Pašvaldības īpašumā un valdījumā esošiem valsts un pašvaldību īpašumiem, kas nodoti turējumā pašvaldības kapitālsabiedrībām, turpina aprēķināt nolietojumu pamatlīdzekļu atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumos Nr. 87 „Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” noteiktajām pamatlīdzekļu nolietojuma normām un to piemērošanas nosacījumiem vienu reizi gadā.

Pašvaldība, veicot kapitālos ieguldījumus valsts un pašvaldību īpašumos, kas nodoti turējumā pašvaldības kapitālsabiedrībām, palielina to sākotnējo vērtību par pašvaldību kapitālo ieguldījumu daļu. Kapitālsabiedrību veikto kapitālo ieguldījumu daļu turējumā saņemtajos īpašumos neatzīst pašvaldības uzskaitē.

Budžeta iestāde, kura nodod bez atlīdzības ilgtermiņa ieguldījumu citai budžeta iestādei, sniedz informāciju par ilgtermiņa ieguldījuma uzskaiti (pamatlīdzekļa piederību uzskaites kategorijai detalizācijā līdz apakšgrupai, sākotnējo vērtību, nolietojumu, atlikušo

lietderīgās lietošanas laiku un attiecīgu norādi, ja pamatlīdzekļa vērtība sākotnēji atzīta nākamo periodu ieņēmumos).

Budžeta iestāde, bez atlīdzības nododot ilgtermiņa ieguldījumu citai budžeta iestādei, izslēdz tā sākotnējo vērtību, nolietojumu (amortizāciju), nākamo periodu ieņēmumus, kas attiecas uz šo ilgtermiņa ieguldījumu, un atzīst izdevumus. Izveidoto ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi, kas attiecas uz šo ilgtermiņa ieguldījumu, izslēdz un atzīst ieņēmumus.

Budžeta iestāde, kura bez atlīdzības saņem ilgtermiņa ieguldījumu no citas budžeta iestādes, turpina aprēķināt nolietojumu (amortizāciju) ilgtermiņa ieguldījuma atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši saņemtajai informācijai par ilgtermiņa ieguldījumu.

Budžeta iestāde, bez atlīdzības saņemot ilgtermiņa ieguldījumu no citas budžeta iestādes, atzīst tā sākotnējo vērtību, nolietojumu (amortizāciju), nākamo periodu ieņēmumus.

1.3. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Pašvaldības bilancē līdzdalību radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālos novērtē un norāda saskaņā ar pašu kapitāla metodi.

Par ilgtermiņa finanšu ieguldījumu iegādes datumu uzskata dienu, kad attiecīgās balsstiesības reģistrē pašvaldības vārdā Komercreģistrā un budžeta iestādei pāriet riski un ekonomiskie labumi no attiecīgā aktīva. Pašvaldības balsstiesību palielināšanas gadījumā, veicot mantisko ieguldījumu pie nodošanas - pieņemšanas akta pievieno kapitālsabiedrības dalībnieku sapulces lēmumu par pamatkapitāla palielināšanu un objektu ieguldīšanu pamatkapitālā.

Ja pašvaldība, veicot mantisko ieguldījumu, iegūst kapitālsabiedrības kapitāla daļas, tad:

- saskaņā ar pašvaldības iestādes vadības lēmumu konkrēto aktīvu izslēdz no ilgtermiņa ieguldījumu sastāva un atzīst apgrozāmo līdzekļu sastāvā ieguldījuma atlikušajā vērtībā;
- saskaņā ar pieņemšanas un nodošanas aktu, aktīvu izslēdz no apgrozāmo līdzekļu sastāva un atzīst atbilstošos pārējos izdevumus;
- iegūtās kapitālsabiedrības kapitāla daļas atzīst finanšu ieguldījumos un finanšu ieņēmumos kapitāla daļu patiesajā vērtībā.

Katra pārskata gada beigās līdzdalību radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrības kapitālā palielina vai samazina atbilstoši līdzdalības daļas vērtības izmaiņām kapitālsabiedrības pašu kapitālā pārskata gadā. Līdzdalības vērtību pārskata perioda beigās nosaka, reizinot kapitālsabiedrības pašu kapitāla vērtību ar pašvaldībai piederošo balsstiesību procentu, neņemot vērā potenciālo balsstiesību iespējamo izmantošanu vai pārvēršanu.

Kapitāla līdzdalības daļas vērtības pieaugumu vai samazinājumu kapitālsabiedrības pašu kapitālā pārskata gadā, ņemot vērā pārskata gada laikā notikušās izmaiņas, uzskaita kā pārskata gada finanšu ieņēmumus vai izdevumus un izmaiņas ilgtermiņa finanšu ieguldījumos. Ja kapitālsabiedrībai ir negatīva pašu kapitāla vērtība, pašvaldības ieguldījumu šajā

kapitālsabiedrībā samazina līdz nullei. Pašvaldība atsāk atzīt savu peļņas daļu tikai tad, kad tā ir vienāda ar neatzīto zaudējumu daļu.

Samaksātās priekšapmaksas par kapitāla daļu iegādi norāda kā avansa maksājumus par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem. Brīdī, kad kapitāldaļu iegāde tiek reģistrēta LR Uzņēmumu reģistrā, atzīst līdzdalības vērtības palielinājumu un dzēš avansa maksājumu par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem.

Katra pārskata gada beigās pašvaldība izvērtē, vai līdzdalības uzskaites vērtība nav samazinājusies, ņemot vērā sekojošas vērtības samazinājuma pazīmes:

- kapitālsabiedrības finansiālās grūtības;
- pašvaldība tādu ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar kapitālsabiedrības finansiālajām grūtībām, piešķir kapitālsabiedrībai atlaidi vai atbrīvojumu, ko citos apstākļos nebūtu apsvērusi;
- kļūst ticams, ka kapitālsabiedrība uzsāks maksātnespējas procedūru vai cita veida finansiālu reorganizāciju;
- informācija par tādām nelabvēlīgām izmaiņām, kuras ir notikušas tehnoloģiskajā, tirgus, ekonomiskajā vai juridiskajā vidē, kurā darbojas kapitālsabiedrība, un kas norāda, ka līdzdalības izmaksu vērtība var nebūt atgūstama. Līdzdalības vērtības samazināšanās zem tās izmaksu vērtības arī ir objektīvs vērtības samazināšanās pierādījums.

Ja pastāv kāda no iepriekš minētajām pazīmēm, tas norāda, ka līdzdalības vērtība varētu būt samazinājusies. Šajos gadījumos pašvaldība nosaka līdzdalības atgūstamo vērtību bilances datumā, izmantojot sekojošu metodi:

- aplēšot savu daļu no aplēstās sagaidāmās naudas plūsmas pašreizējās vērtības, kuru ienesīs asociētā vai radniecīgā kapitālsabiedrība un kura radīsies no asociētās vai radniecīgās kapitālsabiedrības darbībām un ienākumiem no ieguldījuma galīgās atsavināšanas.

Vērtības samazinājumu finanšu izdevumos atzīst, ja tās atgūstamā vērtība bilances datumā ir zemāka par uzskaites vērtību.

Katra pārskata perioda beigās izvērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda, ka iepriekšējos pārskata periodos atzītais līdzdalības vērtības samazinājums vairs nepastāv vai ir mazinājies.

Par kapitāla daļu pārdošanas datumu uzskata dienu, kad visi riski un ekonomiskie labumi, kas saistīti ar kapitāla daļām, pāriet pircējam. Parasti par pārdošanas datumu uzskata dienu, kad attiecīgo kapitāla daļu pārdošanu reģistrē Komercreģistrā.

Priekules novada pašvaldība ir dalībniece 4 kapitālsabiedrībās, no tām 100% dalība – 1 kapitālsabiedrībā, izšķirošā ietekme ar 50% dalību – 1 kapitālsabiedrībā, bet 2 kapitālsabiedrībās pašvaldības dalība ir mazāka par 20%.

Ieguldījumus kapitālsabiedrībās, kurās iestādei pieder mazāk par 20% balsstiesību, ja pašvaldība iegādājusies šīs daļas un paredz tās turēt ilgāk par gadu no bilances datuma, uzskaita

kā finanšu instrumentus “Pārējo ilgtermiņa finanšu ieguldījumu” sastāvā, novērtējot tos patiesajā vērtībā.

1.4. Ilgtermiņa prasības

Ilgtermiņa prasībās uzskaita prasības, kuru saņemšanas, maksāšanas, vai norakstīšanas termiņi iestājas vēlāk par gadu pēc attiecīgā pārskata perioda beigām, nākamo periodu izdevumus un vērtības samazinājumu. Pārskata perioda beigās aprēķina un apgrozāmo līdzekļu sastāvā norāda ilgtermiņa prasību īstermiņa daļu. Ilgtermiņu prasību uzskaitē izmanto kontu grupu 1400 “Ilgtermiņa prasības”.

Pašvaldība atzīst prasības dienā, kad pašvaldība noformē klientam dokumentu, kas apstiprina sniegtā pakalpojuma izpildi, piemēram, izsniedz rēķinu u.c.

Ilgtermiņa prasībās uzskaita prasības par finanšu nomu, kuru atmaksas termiņš pārsniedz gadu no bilances datuma. Kā finanšu nomu klasificē arī nomaksas pirkuma līgumus gadījumos, kad atsavināšanas darījumos aktīva īpašumtiesības pēc ekonomiskās būtības pircējam tiek nodotas līguma noslēgšanas datumā, bet juridiski tās pāriet līguma termiņa beigās. Prasības par finanšu nomu atzīst minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, piemērojot nomas līgumā noteikto procentu likmi.

Pārējās iepriekš neklasificētās ilgtermiņa saistībās uzskaita citas ilgtermiņa prasības, tai skaitā nomaksas pirkuma līgumus gadījumos, kad atsavināšanas darījumā aktīva īpašumtiesības tiek nodotas pircējam līguma noslēgšanas datumā (gan juridiski, gan pēc ekonomiskās būtības) un novērtē amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi.

Pārskata perioda beigās pašvaldība novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi prasību saņemšanai un līgumu izpildei un, ja nepieciešams, atzīst prasību un samaksāto avansu vērtības samazinājumu. Pašvaldība izvērtē katru parādnieku un katru darījumu atsevišķi un atbilstoši grāmatvedības uzskaites kārtībai nosaka vērtības samazinājumu 100 % apmērā gadījumos, kad:

- pastāv strīds par parādu atmaksu vai līguma izpildi, par kuru veikts avansa maksājums;
- pret darījuma partneri ierosināta lieta par maksātnespēju;
- ir pamatoti iemesli, kas liek apšaubīt prasības atgūšanu, izņemot apmaksas vai nosacījuma izpildes termiņa gadījumu.

Iepriekšējā gadā izveidotu vērtības samazinājumu izslēdz un atzīst pārējos ieņēmumus, ja:

- pārskata perioda beigās secināts, ka sākotnēji atzītais prasību vērtības samazinājums nav nepieciešams;
- saņemta prasības maksa vai veikta līguma nosacījumu izpilde;
- norakstīta prasība vai samaksātais avanss.

1.5. Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumu uzskaitē:

- zemi un būves, sākotnēji atzīstot, grāmato kā ieguldījuma īpašumu, ja tās, paredzētas, piemēram, iznomāšanai, izņemot vispārējās valdības sektora struktūru ietvaros, vai nav pieņemts lēmums par to izmantošanu;
- ieguldījuma īpašumus novērtē atbilstoši tā vērtībai iegādes vai izveidošanas brīdī. Šī vērtība ietver izmaksas, kas bijušas nepieciešamas ieguldījuma īpašuma iegādei vai izveidei, kā arī izmaksas, kas veiktas vēlākos periodos, lai papildinātu ieguldījuma īpašumu, aizvietotu kādu šī īpašuma daļu.

Nekustamos īpašumus uzskaita ieguldījuma īpašumu sastāvā neatkarīgi no vienas aktīva vienības atzīšanas vērtības. Ieguldījuma īpašuma neatņemamo sastāvdaļu – kustamā īpašuma atzīšanas vērtība ir 500 EUR.

Līdz gada pārskata sagatavošanai izvērtē un pārskata gada beigās ieguldījuma īpašumu sastāvā uzskaita zemi un būves, ja pārskata gadā tās nav izmantotas pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanai, iznomātas pilnībā ārpus vispārējā valdības sektora struktūrām.

Ja zemi un būves iznomā kopā ar citiem aktīviem, tad ieguldījuma īpašumu sastāvā uzskaita visus aktīvus un analītiski nodala nolietojuma aprēķināšanai.

Iestādē katra pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz ieguldījuma īpašuma (arī atsavināšanai paredzēto aktīvu apgrozāmo līdzekļu sastāvā) vērtības būtisku samazinājumu saskaņā Ministra Kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumiem Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” 117. punktu.

Ieguldījumu īpašumu nolietojuma normas pielieto saskaņā ar Ministra Kabineta 2018. gada 13. februāra noteikumiem Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” 2. pielikumu.

Aprēķinot ieguldījumu īpašumu nolietojumu, pielieto lineāro metodi un aprēķina nolietojumu vienmērīgi pa pārskata periodiem reizi gadā. Nolietojuma summu aprēķina eiro un centos. Ieguldījumu īpašumu nolietojumu sāk aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc iegādes vai ieguldījuma īpašuma nodošanas ekspluatācijā un beidz aprēķināt ar nākamā mēneša pirmo datumu pēc ieguldījuma īpašuma ekspluatācijas izbeigšanas vai izslēgšanas no uzskaites. Nolietojumu turpina rēķināt arī remontu un rekonstrukcijas laikā.

Remontu un rekonstrukciju izmaksas tiek pievienotas ieguldījumu īpašumu sākotnējai vērtībai. Ieguldījumu īpašumu pēc rekonstrukcijas, uzlabošanas vai atjaunošanas nolietojumu aprēķina atlikušajā vai pārskatītajā lietderīgās lietošanas laikā un to rēķina no atlikušās jeb uzskaites vērtības.

1.6. Bioloģiskie aktīvi

Kontu grupā (1600 “Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai”) uzskaita bioloģiskos aktīvus, kurus plāno izmantot lauksaimnieciskajā darbībā ilgāk par vienu gadu, avansa maksājumus par bioloģiskajiem aktīviem un vērtības samazinājumu.

Bioloģiskie aktīvi - budžeta iestādei piederoši dzīvnieki vai augi. Lauksaimnieciskā darbība ir budžeta iestādes plānveidīga darbība:

- lauksaimniecībā,
- zivsaimniecībā,
- mežsaimniecībā, kas vērsta uz ieņēmumu gūšanu, izmantojot bioloģiskos aktīvus.

Pašvaldībai bioloģisko aktīvu sastāvā ir uzskaitītas mežaudzes, kuras paredzētas cirsmu izstrādei.

Katra pārskata perioda beigās budžeta iestāde novērtē mežaudzi Meža valsts reģistra norādītajā pilnajā vērtībā. Pārējos bioloģiskos aktīvus novērtē patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas.

Lai nodrošinātu, ka budžeta iestādes pārskatos ir ietverti visi bioloģiskie aktīvi, pārskata perioda beigās veic bioloģisko aktīvu inventarizāciju.

Bioloģisko aktīvu inventarizāciju veic saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību, kā arī budžeta iestādē apstiprināto inventarizācijas kārtību. Vienlaikus mežaudžu inventarizācijas veikšanā ņem vērā Meža likumā noteiktās prasības.

Bioloģiskajiem aktīviem, kas izmantoti lauksaimnieciskajā darbībā, vērtības samazināšanās nav attiecināma.

V. Apgrozāmie līdzekļi

2.1. Krājumu novērtēšana

Krājumi uzskaitīti pēc to iegādes vai ražošanas pašizmaksas vērtības. Krājumu uzskaitē gada laikā tiek veikta nepārtraukti, pielietojot FIFO krājumu uzskaites metodi. Analītiskajā uzskaitē krājumi un inventārs uzskaitīti pēc to nosaukumiem un materiāli atbildīgajām personām. Krājumu un inventāra atlikumi pārbaudīti gada inventarizācijā.

Krājumus un mazvērtīgo inventāru atzīst izdevumos periodā, kurā tos nodod lietošanā, atsavina vai pārceļ citā aktīvu uzskaites grupā. Mazvērtīgā inventāra sastāvā tiek uzskaitīts inventārs, kura iegādes vērtība ir līdz 500 euro. Mazvērtīgais inventārs tiek izslēgts no grāmatvedības reģistriem norakstīšanas brīdī.

Katra pārskata perioda beigās nosaka pašreizējās aizstāšanas izmaksas katrai krājumu vienībai, kas paredzēta funkciju nodrošināšanai (izņemot atsavināšanai trešajām personām paredzētos krājumus un inventāru), ja tā nav nodota lietošanā vai izlietota. Ja krājumu pašreizējās aizstāšanas izmaksas ir zemākas par šo krājumu iegādes izmaksu vērtību vai pašizmaksu, krājumus uzskaita pašreizējo aizstāšanas izmaksu vērtībā, norakstot pārējos

izdevumos starpību, kas rodas starp iegādes izmaksu vērtību vai pašizmaksu un pašreizējām aizstāšanas izmaksām.

Krājumu sastāvā uzskaita preces un citus krājumus, kurus budžeta iestāde iegādājusies vai kuri paredzēti atsavināšanai. Krājumus uzskaita kā atsavināšanai paredzētus, ja tie pašreizējā stāvoklī ir pieejami tūlītējai atsavināšanai un pakļauti normatīvajos aktos noteiktajiem atsavināšanas nosacījumiem un to atsavināšana ir ticama (pamatota ar normatīvo aktu vai iestādes vadības lēmumu, uzsākts atsavināšanas process un ir pārliecība par tā pabeigšanu gada laikā no šī procesa uzsākšanas dienas). Atsavināšanai (izņemot nodošanu bez atlīdzības budžeta iestādēm) paredzētos aktīvus uzskaita apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā vērtībā.

Katra pārskata perioda beigās nosaka neto pārdošanas vērtību katrai krājumu vienībai, kas paredzēta atsavināšanai trešajām personām (izņemot inventāru un izplatīšanai bez maksas vai par minimālu samaksu). Ja krājumu neto pārdošanas vērtība ir zemāka par šo krājumu iegādes izmaksu vērtību vai pašizmaksu, krājumus uzskaita neto pārdošanas vērtībā, norakstot pārējos izdevumos starpību, kas rodas starp iegādes izmaksu vērtību vai pašizmaksu un neto pārdošanas vērtību. Neto pārdošanas vērtību aprēķina, aplēšot attiecīgo krājumu pārdošanas cenu saimnieciskās darbības ietvaros, no kuras atskaita aplēstās krājumu pabeigšanas un pārdošanas, apmaiņas vai izplatīšanas izmaksas.

Katra pārskata perioda beigās, novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz vērtības samazinājumu inventāram, kurš nav nodots lietošanā. Vērtības samazinājuma izvērtēšanai izmanto pazīmes, kuras noteiktas pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtēšanai. Ja pastāv vismaz viena no pazīmēm, veic vērtības samazinājuma aprēķinu un to uzskaita atsevišķā kontā krājumu grupas sastāvā, atzīstot pārējos izdevumus.

Ja inventāram ir noteikts vērtības samazinājums, katra nākamā pārskata perioda beigās, novērtē, vai nepastāv kāda pazīme, kas norāda, ka iepriekšējos pārskata periodos atzītais krājumu vērtības samazinājums vairs nepastāv vai ir mazinājies.

2.2. Īstermiņa prasības

Īstermiņa prasībās uzskaita prasību summas, kuras atmaksās pašvaldības parastā darbības cikla ietvaros vai kuru atmaksas termiņš pārskata perioda beigās nepārsniegs gadu no bilances datuma.

Tās tiek atzītas dienā, kad pašvaldība noformē klientam dokumentu par sniegtā pakalpojuma izpildi. Debitoru parādi bilancē tiek uzrādīti neto vērtībā, no sākotnējās vērtības atskaitot uzkrājumus nedrošiem parādiem.

Saņemto soda naudu uzskaita kā ieņēmumus dienā, kad to ieskaita budžeta iestādes norēķinu kontā.

Nekustamā īpašuma nodokļa uzskaitē tiek lietota resursu vadības uzskaites programma "NINO". Nekustamā īpašuma nodoklis tiek rēķināts, ievērojot likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" normas.

Nekustamā īpašuma nodokli administrē pašvaldība atbilstoši likumam "Par nekustamā īpašuma nodokli". Pašvaldībai Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) aprēķina taksācijas periods ir kalendārais gads. Aprēķinātais nodoklis iekasējams avansā vai 4 termiņos taksācijas gada laikā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

Pašvaldība katrā pārskata datumā novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi prasību un samaksāto avansu saņemšanai, izvērtējot (ja tas ir iespējams) katru parādniķu un katru darījumu. Ja šādi pierādījumi pastāv, izdevumus uzkrājumiem novērtē procentos no parāda vērtības.

Pašvaldība katrā pārskata datumā novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi prasību (izņemot uzkrātos ieņēmumus) saņemšanai un līgumu izpildei, par kuriem samaksāts avanss, un, ja nepieciešams, atzīst prasību un samaksāto avansu vērtības samazinājumu.

Prasības, kuru piedziņa saskaņā ar tiesību aktiem ir neiespējama, jo parādniķis ir likvidēts vai miris vai ir iestājies parāda piedziņas noilgums, kā arī citos tiesību aktos noteiktajos gadījumos, izslēdz no uzskaites un atzīst pārējos izdevumus.

Pārskata perioda beigās izvērtē katru parādniķu un katru darījumu atsevišķi vai apvieno prasības pret parādniķiem vai darījumus grupās un aprēķina vērtības samazinājumu apšaubāmās summas apmērā atbilstoši budžeta iestādes grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajām metodēm, ja:

- pastāv strīds par prasību atmaksu vai līguma izpildi, par kuru veikts avansa maksājums;
- pret darījuma partneri ir ierosināta lieta par maksātnespēju;
- ir pamatoti iemesli, kas liek apšaubīt prasības atgūšanu, izņemot apmaksas vai nosacījumu izpildes termiņa kavējumu.

Iestāde pārskata perioda beigās izvērtē prasības un samaksātos avansus un uzskata tos par nedrošiem (šaubīgiem), ja prasību apmaksas vai avansu nosacījumu izpildes termiņš ir nokavēts 90 dienas un vairāk, izņemot NĪN maksājumus, kurus pašvaldība administrē un par šaubīgu debitoru uzskatāms debitoru parāds, kuram parāda ilgums pārsniedz vienu gadu. Veidojot vērtības samazinājumu pēc šādiem principiem:

- parādiem, kuru saņemšana vai izpilde kavēta 91-180 dienas, uzkrājumus veido 25 procentu apmērā no parādu vērtības;
- parādiem, kuru saņemšana vai izpilde kavēta 181-270 dienas, uzkrājumus veido 50 procentu apmērā no parādu vērtības;
- parādiem, kuru saņemšana vai izpilde kavēta 271-365 dienas, uzkrājumus veido 75 procentu apmērā no parādu vērtības;

- parādiem, kuru saņemšana vai izpilde kavēta ilgāk par 365 dienām, uzkrājumus veido 80 procentu apmērā no parādu vērtības.

Prasībām un samaksājumiem avansiem, kuru saņemšanas termiņš vai nosacījumu izpildes (preces piegādes, pakalpojuma saņemšanas) datums nav pienācis, vērtības samazinājumu neveido.

Prasību un samaksāto avansu vērtības samazinājumu uzskaita attiecīgajos kontos ilgtermiņa un īstermiņa prasību sastāvā, atzīstot pārskata perioda pārējos izdevumos.

Iepriekšējā pārskata gadā izveidotu vērtības samazinājumu pārskata gadā izslēdz un atzīst pārējos ieņēmumus šādos gadījumos:

- pārskata perioda beigās secināts, ka sākotnēji atzītais prasību vērtības samazinājums nav nepieciešams;
- saņemta prasības atmaksa vai veikta līguma nosacījumu izpilde;
- norakstīta prasība vai samaksātais avanss.

Ja vērtības samazinājumu izslēdz pārskata gadā, kurā tas bija izveidots, samazina pārskata gadā atzītos pārējos izdevumus.

Īstermiņu prasību sastāvā kā uzkrātos ieņēmumus uzskaita iestādes ieņēmumus, kas saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem attiecas uz iepriekšējiem periodiem, bet kuru saņemšanas termiņš vēl nav pienācis vai, par kuriem nav iegrāmatots debitoru prasību norēķinu attaisnojuma dokuments.

2.3. Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem

Nākamo periodu izdevumu kontā atzītos maksājumus iekļauj izdevumos pēc uzkrāšanas principa, izdevumus atzīstot periodā, uz kuru tie attiecas. Attiecīgi izdevumus atzīst tad, kad budžeta iestāde ir saņēmusi pakalpojumu.

Samaksātos avansus klasificē tās aktīvu grupas sastāvā, par kuriem avansi maksāti. Avansu aktīva iegādei norāda tajā pašā bilances grupā, kur pēc darījuma izpildes uzskaitīs iegūto aktīvu. Atsevišķi izdala avansus nemateriālajiem ieguldījumiem, avansus pamatlīdzekļu iegādei, avansus finanšu ieguldījumiem un avansus krājumiem. Pārējos avansus klasificē kopā kā īstermiņa aktīvu daļu.

2.4. Naudas līdzekļi

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē un tekošo bankas kontu atlikumiem pašvaldības kontos Valsts kasē un norēķinu kontos kredītiestādēs, kā arī naudas līdzekļiem kas nav pašvaldības īpašums, bet uz noteiktu laiku atrodas pašvaldības kasē vai tās norēķinu kontos, piemēram, konkursu/drošības naudu u.c.

Naudu (skaidra un bezskaidra nauda) un naudas ekvivalentus uzskaita sadalījumā pa budžeta veidiem. Speciālā budžeta atlikums uz pārskata gada beigām pārgrāmatots uz pamatbudžetu.

Naudas ekvivalenti ir noguldījumi ar augstu likviditāti, kuru sākotnējais termiņš nepārsniedz 90 dienas, kuri ir viegli pārvēršami noteiktās naudas summās un kuru vērtības izmaiņu risks ir neliels.

Pašvaldībā visi naudas līdzekļi ir euro valūtā.

Pašvaldība kā naudu ceļā uzskaita skaidras naudas iemaksu norēķinu kontā vai pārskaitījumu pirms pārskata perioda beigām, un nav saņemts apliecinājums, ka iemaksa vai pārskaitījums saņemts šajā pārskata periodā. Ja par pakalpojumu vai citu darījumu norēķinās ar maksājumu karti maksājumu karšu pieņemšanas terminālī vai citā alternatīvā sistēmā, norēķinu dienā atzīst naudas ceļā palielinājumu un samazina attiecīgās prasības vai atzīst saistības. Saņemot naudas līdzekļus norēķinu kontā, samazina naudas ceļā atlikumu un atzīst naudas līdzekļu palielinājumu norēķinu kontā.

VI. Pašu kapitāls

Pašu kapitālu veido:

- rezerves;
- iepriekšējo gadu budžeta izpildes rezultāts;
- pārskata gada budžeta izpildes rezultāts.

Rezervēs uzskaita ilgtermiņa finanšu instrumentu pārvērtēšanas rezervi un pārējās rezerves. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervēs uzskaita attiecīgo finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas.

Pārējās rezerves atzīst, ja finanšu ieguldījumu novērtē saskaņā ar pašu kapitāla metodi un kapitālsabiedrībai pašu kapitālā ir tādas izmaiņas, kuras nenorāda šīs kapitālsabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Uz pārskata gada sākumu uzskaitītās pārējās rezerves, kas izveidotas, sākotnēji uzskaitot mežaudzes, izslēgtas un atzītas pārējos ieņēmumos.

Budžeta gada izpildes rezultātu aprēķina kā pārskata gada faktisko ieņēmumu un faktisko izdevumu starpību. Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu un pārskata gada budžeta izpildes rezultātu uzskaita sadalījumā pa budžetu veidiem. Pārskata perioda beigās slēdz visus pārskata gada ieņēmumu un izdevumu kontus atbilstoši budžeta veidiem ar bilances pasīva kontu „Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts”.

VII. Uzkrājumi

Pašvaldība atzīst uzkrājumus, kad izpildās visi sekojošie kritēriji: pašvaldībai ir pašreizējs pienākums (juridisks vai prakses radīts) pagātnes notikuma dēļ; sagaidāms, ka šī pienākuma izpildei būs nepieciešams resursu izlietojums; var veikt ticamu pienākuma (saistību) summas aplēsi.

Iespējamās saistības ir pašvaldības: iespējams pienākums, kas radies pagātnes notikumu rezultātā un kura pastāvēšana ir atkarīga no viena vai vairāku tādu nākotnes

notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus pašvaldība nevar kontrolēt; pašreizējs pienākums, kas radies pagātnes notikumu rezultātā, bet nav ticams, ka šā pienākuma izpildei būs nepieciešams pašvaldības resursu izlietojums, vai arī nav pietiekama pamatojuma saistību vērtības ticamam novērtējumam.

Pašvaldībai iespējamie aktīvi var rasties sakarā ar neplānotiem vai citiem negaidītiem notikumiem, kurus nevar pilnībā kontrolēt un kas rada resursu saņemšanas iespēju pašvaldībā, piemēram, pašvaldības prasība tiesā, kuras iznākums ir nenoteikts.

Uzkrājumus uzskaita sekojoši: nosaka iespējami precīzāko aplēsi, piemērojot vispārātzītas vērtēšanas metodes un ņemot vērā riskus un nenoteiktības, kas ietekmēs uzkrājumu segšanai nepieciešamo resursu vērtību, un veic šādas darbības: nosaka summu, kādu pašvaldība pamatoti maksātu, lai izpildītu pašreizēju pienākumu bilances datumā vai arī nodotu tā izpildi trešajai personai bilances datumā; veic uzkrājumu vērtības aplēsi, izmantojot pieejamo informāciju, pierādījumus, tai skaitā notikumus pēc bilances datuma, un pieredzi; aprēķina uzkrājumu pašreizējo vērtību, izmantojot Valsts kases tīmekļvietnē publicēto atbilstošo diskonta likmi, ja maksājums paredzēts vēlāk nekā gadu pēc bilances datuma.

Pašvaldības bilancē ir uzkrājumi pabalstu izmaksai bijušajiem pagastu priekšsēdētājiem.

Uzkrājumu aprēķinā veikta uzkrājumu vērtības aplēse (informāciju no Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes), tad sekojoši aprēķināta uzkrājumu pašreizējā vērtība, izmantojot Valsts kases tīmekļvietnē publicēto atbilstošo diskonta likmi.

VIII. Saistības

Saistības iedala ilgtermiņa saistībās (saistībās, kuru atmaksas termiņš ir ilgāks kā 12 mēneši no pārskata perioda datuma) un īstermiņa saistībās (saistībās, kuru atmaksas termiņš ir īsāks kā 12 mēneši no pārskata perioda datuma).

Saņemot attaisnojuma dokumentu (rēķinu, pavadzīmi) par pakalpojumu izpildi vai preču piegādi, pašvaldība atzīst aktīvu kontu palielinājumu vai izdevumus un atzīst īstermiņa vai ilgtermiņa saistības.

Katra pārskata perioda beigās pašvaldība nodala īstermiņa saistību daļu un ilgtermiņa saistību daļu. Pašvaldība pārskata perioda datumā pārgrāmāto ilgtermiņa saistību daļu uz īstermiņa saistībām.

Uzkrātās saistības atzīst, ja saistību lielums un apmaksas termiņi ir samērā precīzi aprēķināmi un nenoteiktības pakāpe ir daudz mazāka nekā uzkrājumiem. Pārskata perioda beigās budžeta iestāde ieegrāmāto uzkrātās saistības. Uzkrāto saistību summu nosaka saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, tāmēm vai pēc iepriekšējās pieredzes par izdevumu apjomu. Aprēķināto summu ieegrāmāto izdevumos un uzkrātajās saistībās.

Kā uzkrātās saistības atzīst saistības par izdevumiem, kas attiecas uz pārskata periodu, bet par ko attaisnojuma dokuments līdz pārskata sagatavošanai nav saņemts, vai tamlīdzīgas saistības. Uzkrātās saistības ir arī detalizētas uzkrātās saistības budžeta iestādes darbinieku atvaļinājumu izmaksām.

Aizņēmumu bilancē uzrāda no brīža, kad nauda no aizņēmuma sniedzēja tiek saņemta iestādes norēķinu kontā, pamatojoties uz bankas konta izrakstu. Aizņēmumu saistības uzskaita darījuma valūtā.

Dienā, kad aizņēmumu saistības atmaksā, iestāde samazina aizņēmumu saistības un samazina naudas līdzekļu kontu.

Aizņēmuma procentu izdevumus un saistību maksājumus par piešķirtajām, bet neizmantotajām kredīta summām, uzskaita darījuma valūtā pēc uzkrājumu principa, kas nosaka, ka izdevumus atzīst periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no tā, vai nauda ir samaksāta. Procentu izdevumus uzkrāj un aprēķina aizdevumu procentu un saistību maksājumus, pamatojoties uz noslēgtajiem aizņēmumu līgumiem.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaita ieņēmumus, kas saņemti pirms pārskata perioda slēgšanas datuma, par konkrētiem pakalpojumiem, kurus sniegs nākamajos periodos. Ja telpu nomas līgumā noteikts, ka nomnieks maksā uzreiz par trim mēnešiem, tad iznomātāja grāmatvedībā, izrakstot rēķinu, divu mēnešu nomas maksu uzrāda kā nākamo periodu ieņēmumus.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaita arī saņemto ārvalstu finanšu palīdzību (darījuma partneris – nerezidents) un saņemtos ziedojumus un dāvinājumus, ja saskaņā ar vismaz vienu no dāvinājuma līguma vai pušu vienošanās līguma nosacījumiem:

- saņemtie līdzekļi paredzēti ilgtermiņa ieguldījuma objekta iegādei, izveidošanai vai būvniecībai (izņemot zemei, bioloģiskajiem un pazemes aktīviem, bibliotēku fondiem, kultūras un mākslas priekšmetiem, dārgakmeņiem, dārgmetāliem un to izstrādājumiem, vērtslietām un valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautajiem kultūras pieminekļiem);
- saņemtie līdzekļi tiks izlietoti tikai nākamajā pārskata gadā noteiktu izdevumu segšanai vai iestādes funkciju izpildes nodrošināšanai;
- nosacījumu neizpildes gadījumā saņemtie līdzekļi jāatmaksā.

IX. Ieņēmumu uzskaitē

Ieņēmumus uzskaita pēc uzkrāšanas principa, kas nosaka, ka ieņēmumus atzīst grāmatvedības periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no tā, vai nauda saņemta.

Ieņēmumus ārvalstu valūtā uzskaita euro to atzīšanas dienā. Ieņēmumus, kas rodas no valūtas kursu atšķirībām ieņēmumu atzīšanas dienā un naudas saņemšanas dienā, uzskaita kā ieņēmumus vai zaudējumus no valūtas kursu svārstībām.

Budžeta ieņēmumus veido saskaņā ar nodokļu likumiem iekasētie vai saņemtie nodokļi, valsts un pašvaldību nodevu un citi maksājumi budžetos, kā arī pašvaldības iestāžu ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

Dotāciju piešķiršanas dienā budžeta iestāde atzīst ieņēmumus no saņemtajām dotācijām un palielina naudas līdzekļu konta atlikumu.

Saņemtie transferta pārskaitījumi – šī apraksta ietvaros, ir:

- saņemtie pārskaitījumi no augstākstāvošas iestādes;
- saņemtās dotācijas un mērķdotācijas no citām budžeta iestādēm.

Transferta pārskaitījuma dienā pašvaldība, palielina naudas līdzekļu atlikumu un atzīst nākamo periodu ieņēmumus. Pārskata perioda laikā atbilstoši saņemtajiem attaisnojuma dokumentiem par attaisnotajiem (atzītajiem) izdevumiem, ja apstiprinājums saņemts līdz nākamā pārskata gada 31. janvārim, samazina avansā saņemto transfertu un atzīst pārskata perioda ieņēmumus.

Ja pašvaldība saņems transfertu pēc izmaksu veikšanas (pēcapmaks) un attiecīgos izdevumus apstiprina nākamajā pārskata gadā līdz 31. janvārim (ieskaitot), un transferta pārskaitījums pārskata gadā nav saņemts, pašvaldība pārskata gada beigās atzīst uzkrātos ieņēmumus un transferta ieņēmumus. Transferta apstiprinājuma dienā pašvaldība samazina iepriekš atzītos uzkrātos ieņēmumus un atzīst prasības. Ja transferta izlietojumu apstiprina pēc nākamā pārskata gada 31. janvāra, pašvaldība atzīst transferta ieņēmumus kā pārējos iepriekšējo gadu ieņēmumus tajā pārskata gadā, kurā apstiprināts transferta izlietojums.

X. Izdevumi

Pašvaldības budžeta izdevumi ir atspoguļoti atbilstoši Ministru kabineta noteikumos noteiktajai izdevumu klasifikācijai atbilstoši valdības funkcijām un ekonomiskajām kategorijām.

Izdevumus atzīst un uzskaita pēc uzkrāšanas principa, atzīstot izdevumus periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas līdzekļu samaksas.

Subsīdijas un dotācijas komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem saskaņā ar uzkrāšanas principu atzīst:

- nākamo periodu izdevumos, subsīdijas un dotācijas izmaksājot avansā /konts 2421/;
- pamatdarbības izdevumos atbilstoši iestādē apstiprinātiem komersanta, biedrības vai nodibinājuma iesniegtiem attaisnojuma dokumentiem.

XI. Zembilances uzskaites pamatprincipi

Zembilancē reģistrē iestādes iespējamus aktīvus, kuri radušies pagātnes notikumu rezultātā un kuru pastāvēšana apstiprināsies tikai atkarībā no viena vai vairāku tādu nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestāde pilnībā nevar kontrolēt.

Zembilances aktīvos uzskaita līgumsodu vai procentu maksājumus par saistību neizpildi un naudas sodus.

Zembilancē uzskaita iespējamās saistības - iespējamās saistības, tai skaitā galvojumi, ir: iespējams pienākums, kas radies pagātnes notikumu rezultātā un kura pastāvēšana ir atkarīga no viena vai vairāku tādu nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestāde nevar kontrolēt; pašreizējs pienākums, kas radies pagātnes notikumu rezultātā, bet nav ticams, ka šā pienākuma izpildē būs nepieciešams resursu izlietojums, vai arī nav pietiekama pamatojuma saistību vai uzkrājumu vērtības ticamam novērtējumam.

Zebilances postenī “Citi zebilances aktīvi” pašvaldība norāda pārējos iepriekš neklasificētos iespējamus aktīvus:

- transfertu ieņēmumu summu, kas attiecas uz pārskata gadu, bet transfertu izlietojums apstiprināts pēc pārskata gada 31.janvāra un tiks atzīts nākamā pārskata gada pārējos ieņēmumos.

Zebilances postenī “Citas zebilances saistības” norāda pārējās iepriekš neklasificētās iespējamās saistības:

- transfertu izdevumu summu, kas attiecas uz pārskata gadu, bet transfertu izlietojums apstiprināts pēc pārskata gada 31.janvāra un tiks atzīts nākamā pārskata gada pārējos izdevumos.

XII. Finanšu nomas un operatīvās nomas darījumi

Ilgtermiņa ieguldījumu nomu klasificē atbilstoši iznomātā aktīva īpašuma tiesībām raksturīgo risku un atlīdzības sadalījumam starp iznomātāju un nomnieku. Klasifikāciju nosaka darījuma būtība, nevis līguma juridiskā forma. Nomu klasificē kā finanšu nomu (līzingu) vai operatīvo nomu.

Nomu klasificē kā finanšu nomu, ja ar to pēc būtības nodod nomniekam visus īpašuma tiesībām raksturīgos riskus un atlīdzības, neņemot vērā īpašuma tiesību nodošanu, un ja tā atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

- nomātā aktīva īpašuma tiesības tiks nodotas nomniekam līdz nomas termiņa beigām;
- nomniekam ir iespēja nopirkt aktīvu par cenu, kas datumā, kad šo iespēju varēs izmantot, būtu pietiekami zemāka par aktīva patieso vērtību, lai nomas uzsākšanas datumā pastāvētu pamatota noteiktība, ka nomnieks šo iespēju izmantos;
- nomas termiņš ir vismaz 75 procenti no aktīva saimnieciskās izmantošanas laika, kurā viens vai vairāki lietotāji no aktīva var gūt saimnieciskos labumus vai to izmantot funkciju izpildei arī tad, ja īpašuma tiesības netiek nodotas;
- minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtība nomas uzsākšanas datumā ir vismaz 90 procenti no iznomātā aktīva patiesās vērtības, kas noteikta saskaņā ar MK noteikumu Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” 51. punktu;
- iznomātie aktīvi ir tik specifiski, ka, būtiski nepārveidojot, tos var lietot tikai nomnieks.

Pašvaldībā kā finanšu nomu klasificē nomaksas pirkuma līgumus, kas noslēgti pamatojoties uz “Publiskās personas mantas atsavināšanas likumu” gadījumos, kad aktīva īpašumtiesības pēc ekonomiskās būtības tiek nodotas līguma noslēgšanas datumā, bet juridiski tās pāriet līguma termiņa beigās.

Nododot aktīvu finanšu nomā, pašvaldība:

- nomas termiņa sākumā atzīst ieņēmumus (nodalot ilgtermiņa daļu) un prasības vērtībā, kas vienāda ar minimālo nomas maksājumu kopsummu, kas diskontēta ar nomas līgumā noteikto procentu likmi;
- iznomāto aktīvu izslēdz no uzskaites un atzīst pārējos izdevumus;

- sākotnēji atzītās prasības turpmāk novērtē amortizētajā vērtībā – pārskata gadā palielina par finanšu ieņēmumiem, kurus aprēķina, piemērojot nomas līgumā ietverto procentu likmi, un samazina par saņemtajiem maksājumiem no nomnieka;
- pārskata gada beigās prasības par finanšu nomu bilancē norāda amortizētajā vērtībā, piemērojot līgumā noteikto procentu likmi.

Iegādājoties finanšu nomā pamatlīdzekļus, ieguldījuma īpašumus vai nemateriālos ieguldījumus, pašvaldība:

- uzskaita ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā, atzīstot ilgtermiņa un īstermiņa saistības par finanšu nomu minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā. Minimālo nomas maksājumu pašreizējās vērtības aprēķināšanai lieto nomas līgumā noteikto procentu likmi;
- finanšu nomā iegādāto ilgtermiņa ieguldījumu nolietojumu vai amortizāciju aprēķina atbilstoši tādiem pašiem noteikumiem, kādi piemērojami pārējiem īpašumā esošiem tās pašas grupas aktīviem. Ja nav pietiekamas pārlicēības, ka pašvaldība nomas termiņa beigās iegūs aktīva īpašuma tiesības, nomāto aktīvu pilnībā nolieto nomas termiņa laikā;
- finanšu nomas (līzīngā) procentu maksājumus atzīst finanšu izdevumos periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no tā, vai nauda ir samaksāta;
- pārskata gada beigās saistības par finanšu nomu novērtē amortizētajā vērtībā, piemērojot līgumā noteikto procentu likmi;

Nomu klasificē kā operatīvo nomu, ja tā pēc būtības nenodod nomniekam visus īpašuma tiesībām raksturīgos riskus un atlīdzības. Aktīvus, kas iegūti operatīvās nomas ietvaros, uzskaita zembilancē atbilstoši nomas līgumā vai komisijas vai speciālista noteiktajai vērtībai.

Ja noma klasificēta kā operatīvā noma, iznomātājs operatīvās nomas ieņēmumus un izdevumus uzskaita, ievērojot šādus nosacījumus:

- ieņēmumus atzīst pārskata perioda pamatdarbības ieņēmumos lineāri nomas termiņa laikā;
- izdevumus, tai skaitā aktīva nolietojuma vai amortizācijas izdevumus, kas radušies, gūstot nomas ieņēmumus, atzīst pārskata perioda pamatdarbības izdevumos to rašanās laikā.

Ja noma klasificēta kā operatīvā noma, nomnieks izdevumus par nomu atzīst pamatdarbības izdevumos lineāri nomas termiņa laikā. Nākotnes operatīvās nomas maksājumus neatceļamās nomas apmērā uzskaita zembilancē.

XIII. Gada inventarizācija

Gada inventarizācija veikta laika periodā no 04.01.2021. līdz 25.01.2021. pamatojoties uz 2020. gada 08. decembra rīkojumu Nr.2.1.14/20/405 „Par komisiju izveidošanu inventarizācijas veikšanai un komisiju darba apmaksu”. Inventarizācijas veiktas visiem

bilances posteņiem, zembilances prasībām un saistībām, stingrās uzskaites dokumentiem. Īpašumi salīdzināti ar VZD datiem, Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju, Meža valsts reģistru, CSDD, VTUA, Latvijas valsts ceļu reģistra datiem un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra derīgo izrakteņu atradnes pieejamajiem reģistra datiem.

Komisiju sastāvā iekļauti ne mazāk kā trīs darbinieki.

Nemateriālos ieguldījumus inventarizē to apjomu pārbaudot saskaņā ar attiecīgajiem dokumentiem. Inventarizācijas gaitā salīdzina iegūto licences un citas tiesības dokumentāciju ar grāmatvedības reģistros uzrādīto summu.

Bibliotēkas krājumu inventarizācija notiek ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumu Nr.317 „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi” prasības un muzeju krājumu inventarizācija notiek ievērojot Ministru kabineta 2006. gada 21. novembra noteikumu Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu” prasības.

Nekustamā īpašuma nodokļa debitoru - kreditoru inventarizācijas ietvaros tiek veikta “NINO” sistēmas datu salīdzināšana ar grāmatvedības uzskaites datiem.

Inventarizācijas komisija inventarizācijas laikā nav konstatējusi pamatlīdzekļus ar pazīmēm, kuras norāda uz vērtības samazināšanos.

Inventarizācijas rezultāti atspoguļoti gada pārskatā un saskaņā ar inventarizācijas komisijas secinājumiem, tie tika ieģrāmatoti 2020. gadā.

XIV. Finanšu instrumentu kategoriju apraksts un novērtēšana

Finanšu instrumenti ir vienošanās, kas vienlaikus vienai personai rada finanšu aktīvu, bet citai personai – finanšu saistības vai pašu kapitāla instrumentu. Finanšu instrumentus atzīst dienā, kad tas atbilst aktīvu vai saistību atzīšanas kritērijiem, to novērtē patiesajā vērtībā. Patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz vērtību, kas aprēķināta, izmantojot vispāratzītas un piemērotas novērtēšanas metodes.

Finanšu instrumentus iedala kategorijās:

Prasības – uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi un pārskata perioda finanšu ieņēmumos iekļauj amortizētos procentu ieņēmumus:

- prasības, kas ir finanšu instrumenti – tās ir prasības, kas radušās aktīvu atsavināšanas rezultātā, ja maksājumu atliek ilgāk nekā 12 mēnešus (ja īpašumtiesības pircējam gan juridiski, gan pēc ekonomiskās būtības tiek nodotas līguma noslēgšanas brīdī), ilgtermiņa un īstermiņa daļas, vērtības samazinājums, prasības par procentu un citiem maksājumiem, pārējie uzkrātie ieņēmumi, pārējās prasības, ja maksājumu atliek ilgāk nekā 12 mēnešus, ilgtermiņa un īstermiņa daļas un vērtības samazinājums pārējām prasībām.

Pārskata gada beigās prasībām, kurām maksājumus atliek ilgāk nekā 12 mēnešus, amortizētās vērtības noteikšanai izmanto Valsts kases mājas lapā publicēto kalkulatoru “Ilgtermiņa prasību amortizētā vērtība”, kas amortizēto vērtību aprēķina, diskontējot nākotnē paredzamos maksājumus ar efektīvo procentu likmi, lai līguma darbības laikā vienmērīgi atzītu procentu ieņēmumus. Gadījumā, ja pārrēķinot konstatē, ka atšķirība starp līgumā norādītajām

summām un pārrēķinu pēc efektīvās procentu likmes pa periodiem nav būtiska, tas ir, atšķiras mazāk kā par 10%, pārrēķinu neveic un izmanto līgumos noteikto procentu likmi. Ja līgumos procentu likme nav noteikta, vai atšķirība pārsniedz 10%, veic pārrēķinu pēc efektīvās procentu likmes.

Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi - uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi un pārskata perioda finanšu ieņēmumos iekļauj amortizētos procentu ieņēmumus:

- noguldījumu ilgtermiņa un īstermiņa daļa.

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi – uzskaitē lieto izmaksu vērtību, jo pašvaldība nevar ticami novērtēt nekotēta pašu kapitāla instrumenta (pieder mazāk par 20% balsstiesību attiecīgajā kapitālsabiedrībā) patieso vērtību:

- pārējie ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrībās – līdz 20%, ilgtermiņa un īstermiņa avansa maksājumi par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem, vērtības samazinājums ilgtermiņa un īstermiņa avansa maksājumiem par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem, pārējie turējumā nodotie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi; vērtības samazinājums pārējiem turējumā nodotiem ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem, prasības par procentu un citiem maksājumiem par pārējiem finanšu ieguldījumiem, uzkrātie ieņēmumi par pārējiem īstermiņa finanšu ieguldījumiem, vērtības samazinājums pārējiem īstermiņa finanšu ieguldījumiem.

Pašvaldība nevar ticami novērtēt nekotēta pašu kapitāla instrumenta (pieder mazāk par 20% balsstiesību attiecīgajā kapitālsabiedrībā) patieso vērtību, līdz ar to tā uzskaitē lieto izmaksu metodi.

Pārējās finanšu saistības - uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi, izņemot vispārējās valdības sektora struktūru ietvaros no valsts budžeta saņemtos aizņēmumus, kuriem piemēro Valsts kases noteikto procentu likmi, un amortizētos procentu izdevumus atzīst pārskata perioda finanšu izdevumos:

- ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa, iepriekš galvotie aizņēmumi, saistības par procentu un citiem maksājumiem par aizņēmumiem, uzkrātās saistības par procentu un citiem maksājumiem par aizņēmumiem;
- ilgtermiņa un īstermiņa saistības par finanšu nomu;
- saņemtie noguldījumi, saistības par procentu un citiem maksājumiem par saņemtajiem noguldījumiem, uzkrātās saistības par procentu un citiem maksājumiem par saņemtajiem noguldījumiem;
- pārējās ilgtermiņa un īstermiņa saistības, ja maksājumus atliek ilgāk nekā 12 mēnešus, saistības par procentu un citiem maksājumiem, uzkrātās saistības norēķiniem ar piegādātājiem un darbuņēmējiem.

Finanšu instrumentu, kuru iespējams realizēt jebkurā laikā un kuru paredzēts turēt ne ilgāk par gadu, kā arī finanšu instrumentu, kuru paredzēts atsavināt, izņemot vispārējās valdības sektora struktūru ietvaros atsavināmo instrumentu, klasificē īstermiņa finanšu

ieguldījumu vai īstermiņa saistību sastāvā. Pārējos finanšu instrumentus klasificē ilgtermiņa finanšu ieguldījumu vai ilgtermiņa saistību sastāvā.

Katra pārskata perioda beigās izvērtē finanšu instrumenta klasifikāciju finanšu instrumentu kategorijās un to maina attiecīgā notikuma dienā, ja nepieciešams.

Katra pārskata perioda beigās novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka radušies zaudējumi no finanšu aktīva vērtības samazinājuma, ņemot vērā šādus faktoros:

- sadarbības partnera finansiālās grūtības;
- līguma nosacījumu neievērošana, piemēram, procentu vai pamatsummas atmaksāšanas nosacījumu neizpilde vai pārkāpšana;
- ieguldījumam pašu kapitāla instrumentā – informācija par nelabvēlīgām izmaiņām, kas notikušas tehnoloģiskajā, tirgus, ekonomiskajā vai juridiskajā vidē, kurā darbojas emitents, un kas norāda, ka pašu kapitāla instrumenta izmaksas var nebūt atgūstamas. Ieguldījuma pašu kapitāla instrumentā vērtības samazināšanās zem tā izmaksu vērtības arī ir objektīvs vērtības samazināšanās pierādījums.

Ja pastāv kāds no vērtības samazinājuma pierādījumiem, veic vērtības samazinājuma aprēķinus.

Prasību (amortizētajā vērtībā uzskaitīts finanšu aktīvs) vērtības samazinājumu aprēķina kā starpību starp aktīva uzskaites vērtību un aplēsto nākotnes naudas plūsmu pašreizējo vērtību, kas diskontēta, izmantojot finanšu aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi. Vērtības samazinājumu atzīst pārskata perioda finanšu izdevumos un uzkrāj atsevišķā kontā īstermiņa vai ilgtermiņa finanšu ieguldījumu vai prasību sastāvā. Ja nākamajos pārskata periodos amortizētajā vērtībā uzskaitīta finanšu aktīva vērtības samazinājums ir samazinājies vai vairs nepastāv, iepriekš atzīto vērtības samazinājumu izslēdz, veicot nepieciešamās vērtības samazinājuma korekcijas un atzīst pārskata perioda finanšu ieņēmumos.

Izmaksu vērtībā uzskaitīta pārdošanai pieejama finanšu aktīva vērtības samazinājumu aprēķina kā starpību starp finanšu aktīva uzskaites vērtību un nākotnes aplēsto naudas plūsmu pašreizējo vērtību, kas diskontēta ar Valsts kases tīmekļvietnē publicēto atbilstošo procentu likmi. Vērtības samazinājumu atzīst pārskata perioda finanšu izdevumos un uzkrāj atsevišķā kontā attiecīgo finanšu aktīvu sastāvā.

Ja nākamajos pārskata periodos vērtības samazinājums ieguldījumam pašu kapitāla instrumentos, kas klasificēti kā pārdošanai pieejams finanšu aktīvs, ir samazinājies vai vairs nepastāv, iepriekš atzīto vērtības samazinājumu izslēdz vienīgi tad, ja no uzskaites izslēdz attiecīgo finanšu aktīvu.

XV. Notikumi pēc bilances datuma

Finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par Budžeta iestādes finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav koriģējoši, tie tiek atspoguļoti finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

Priekules novada pašvaldības priekšsēdētāja

Vija Jablonska

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Laura Vītola
63459070
laura.garkalne@priekulesnovads.lv